

HANDELS- EN EFFECTENBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN: Voor Amsterdam... f 7.50. Voor de overige Steden des Rijk... 8.50. Afzonderlijke Couranten... 0.10.

Maandag 6 Januarij. BUREAU VAN UITGAVE, Singel, G. 343.

PRIJS DER ADVERTENTIEN: Het zegel niet medegerekend, voor elken regel... f 0.20. Voor Huwelijks-, Geboorte- en Doodberichten... 0.90. Verschijnt dagelijks. — Brieven Franco.

Verzoeken alle brieven te adresseren aan de Directie of Redactie van het Blad.

Tweede Editie. Zondag-avond. BUITENLAND.

Frankrijk.

PARIS, 3 Jan. Men noemt als kandidaten voor den zetel in den senaat, die door den dood van generaal Bar ledig is, de volgende personen: generaal Martimpuy, markies de Colbert, generaal de Goyon, de hertog de Gramont en de hertog van Montebello. De maarschalk van Malakoff heeft den keizer een nieuw plan tot reorganisatie van Fransch-Afrika medegedeeld. In de groote opera is een nieuwe partituur van den componist Alary, getiteld: La voix humaine, in 2 bedrijven ten gehore gebragt. Het succes was echter niet groot. Sedert 30 Dec. is de Kölnische Zeitung alhier nog niet uitgegeven. Wegens de groote ontspanning van gas in het Casino, zal het gebruik van draagbaar gas binnen Parijs verboden worden. In de diplomatieke kringen zegt men, dat het zeer wel mogelijk is, dat vorst Gortschakoff, in plaats van graaf Kisseloff, tot ambassadeur te Parijs zal worden benoemd. De hertog de Montebello zou niet naar St. Petersburg terugkeeren. Volgens brieven uit Normandië, zullen vele bankiers in dat gewest, wegens het handelstracat met Engeland, liquideren. Ter beurze van heden was het gerucht verspreid, dat de heer Rothschild den titel en de betrekking van bankier van het koninkrijk Italië had aangenomen. De Italiaansche leening is daarop geresen. Te Straatsburg had dezer dagen een bankier het ongeluk des avonds door de duisternis in de gracht te vallen. Een besteller van goederen reddde hem, de bankier dankte dezen hartelijk en verzocht hem mede naar huis te gaan, omdat hij hem wilde beloonen. Te zijnen liet hij den braven man 15 sous geven. Deze was daarvoor zo verontwaardigd, dat hij den bankier liet toeriep: zij zijt te goed, beste heer, voor het dragen van een pak ontvang ik 20 sous, doch het brengen van een bankier naar huis staat niet op mijn tarief; ik reken daarvoor niets. Uit Turijn wordt berigt, dat de regering het niet liberale voorstel heeft gedaan, om een speciale belasting te heffen op passagiers en goederen, die op den spoorweg met de aansluitingen worden vervoerd. Van St. Thomas wordt gemeld, dat het Fransche transportschip Resource op 40 mijlen afstand van Valparaiso schipbreuk heeft geleden, en dat van de 600 aan boord zijnde personen slechts 5 zijn gered. De Fransche brik Bazas is, toen het schip de blokkade van Buena Ventura wilde verbreken, op strand geloopt en geheel verbrjeld. Volgens een brief uit Beyruth, had Foad pacha Jusuf Karam naar Constantinopel gezonden, om aldaar teregt te staan. De berigten uit Lissabon zijn zeer treurig; men is algemeen van oordeel, dat de koning zal overlijden, even als zijne broeders. Het resultaat der lijkschouwing voldoet de algemeene meening in geen deele. Een intendant van het ministerie van financiën is door de woedende menigte bijna vermoord, omdat men vermoedde, dat hij den koning had vergiftigd. Ofschoon de berigten uit Amerika vredelievender zijn, zoo gelooft men hier nog niet zeer aan het behoud des vredes. De nieuwe pauselijke nunciüs, Mgr. Chigi, zal thans stellig op den 10den Jan. alhier aankomen.

Engeland.

LONDON, 3 Jan. (s avonds.) De prins en de prinses van Leiningen zijn van Osborne alhier aangekomen. De Times meldt, dat de lord-mayor, met het oog op de omstandigheid, dat vele invloedrijke personen, die de zaak der oprigting van een monument voor wijlen prins Albert zouden willen bevorderen, thans uit de hoofdstad afwezig zijn, besloten heeft, de meeting deswege, die aanstaanden Donderdag zou gehouden worden, nog eenigen tijd uit te stellen. Uit de jongste dépêche van lord Lyons aan de Britsche regering blijkt o. a., dat de heer Seward zich in den meest vredelievenden zin tot hem uitgelaten en als zijn persoonlijk gevoelen te kennen gegeven heeft, dat het gebeurde wel in der minne zou worden verstand. De berigten, heden omtrent de verlangde invrijheidstelling van de heeren Mason en Sliedell ontvangen, zijn nog al tegenstrijdig. De New-York World blijft volhardend bij de bewering, dat zij niet zullen worden uitgeleverd, terwijl de Herald en de New-York Times van het tegenovergestelde gevoelen zijn. In officiële kringen alhier is men van gevoelen dat, wanneer de bondsgeregtig werkelijk reeds nu gezind was, de beide heeren vrij te laten, de heer Seward onmiddellijk na de ontvangst der officiële mededeeling van het Engelsch ultimatum, hiervan wel aan lord Lyons zou hebben kennis gegeven. Het is evenwel niet onwaarschijnlijk, dat de bondsgeregtig, gelijk de Morning Post meent, een of ander voorwendsel tracht te vinden, om de uitlevering der commissarissen te doen plaats hebben, doch tevens den schijn te vermijden, dat zij door Engeland daartoe genoodzaakt is geworden. Het comité van houders van Mexicaansche fondsen heeft berigten ontvangen van den heer Whitehead, gedateerd Mexico, 29 Nov. Daaruit blijkt, dat de heer Wyke den 21sten met de regering aldaar een tractaat had gesloten, dat echter reeds den volgenden dag door het congres met 19 tegen 15 stemmen werd verworpen. Uit een brief der Britsche agenten te Vera Cruz van 1 Dec. blijkt echter, dat het decreet van 17 Juli i. l., waarbij betalingen in specie werden geschorst, vervallen is verklaard. [Overigens worden de gisteren door ons medegedeelde berigten uit Mexico door den heer Wyke bevestigd.] Te Glasgow heeft Woensdag een zware brand gewoed in de rij gebouwen, gelegen tusschen Buchanan-street en Michell-street, waardoor een schade van £ 8000 à 10,000 werd veroorzaakt.

Duitschland.

WEENEN, 2 Jan. Van goederhand wordt verzeerd, dat onderscheidene der ontroude Italiaansche vorsten op vertrouwelijke wijze aanvraag bij den keizer hebben gedaan, om hem bij gelegenheid van zijn verblijf aldaar hunne opwachting te mogen maken, heiligen eigenlijk tot voorwendsel zou hebben gestrekt voor een door hen te houden congres. Daar deze aanvraag echter, van de hand werd gewezen, moesten zij besluten hebben, na 's keizers vertrek uit Venetië, bij de keizerin aldaar een bezoek af te leggen, en tevens een conferentie te houden, om te beraadslagen over de voortaan door hen te volgen gedragelij. In politieke kringen alhier heeft men met veel gevoelen opgemerkt, dat de jongste nota van Rusland, betreffende het voorgevallene in de Sutorria, bij de overige mogendheden, en inzonderheid bij Engeland, weinig weerklaank heeft ontleend. Zelfs moet een Fransch diplomaat, die met de gezindheid van het kabinet der Tuileriën van zeer nabij bekend is, onbewimpeld verklaard hebben, dat de door prins Gortschakoff in deze aangelegenheid geopperde bedenkingen geene de minste waarde hadden. Volgens het jaarlijksch overzicht, van wege de protestantsche gemeenten hier ter stede openbaar gemaakt, werden in het afgelopen jaar in de beide kerken der Angsburgsche belijdenis 421 kinderen gedoopt; voorts werden er 186 huwelijken gesloten, waarvan niet minder dan 132 gemengde, en zijn er 469 leden der gemeenten gestorven. Onder de legaten, aan haar vermaakt, bevindt zich een bedrag van th. 400, door wijlen koning Friedrich Wilhelm IV aan Pruisen geschonken. BERLIJN, 4 Jan. De opening van den landdag zal den 14den dezer door den koning in persoon geschieden. De bij deze gelegenheid uit te spreken troonrede is nog niet voor goed ontworpen, doch de hoofdinhoud daarvan berijds vastgesteld. Gisteren avond is de groothertog van Mecklenburg-Schwerin ten besoeke bij het hof alhier aangekomen. Het levensgrootte portret van wijlen den prins-gemaal van Engeland, dat deze als een geschenk van zijne dochter, de kroonprinses van Pruisen, bestemd had, is uit Londen hier ontvangen en in het woonvertrek der prinses geplaatst. Van regeringswege zullen, naar men verneemt, in den loop van dit jaar onderscheidene voornamen archeologen, als hoofdjan prof. Bötticher, prof. Curtius en de opperbouwwaad Strack worden gezonden, naar Griekenland worden gezonden, om er, in het belang der wetenschap, opgravingen te doen bewerktstellen. Inzonderheid zullen zij zich te Athene, en wel met de Akropolis bezig houden, in

welker nabijheid nog te vorigen jaer een aantal inscriptien door de archeologische vereeniging aldaar zijn ontdekt en algemeen bekend gemaakt.

In het afgelopen jaer werden uit Ruhrort verzonden 15,956,395 ctr. steenkolen, zijnde 970,455 ctr. meer dan in 1860. Daarmede werden 5996 schepen bevracht, of 508 meer dan in het vorige jaer. Uit Elberfeld schrijft men, dat de eergisteren-avond uit Remscheid vertrokken postwagen nabij Gerstau door twee mannen is aangehouden, welke den eenigen passagier, die zich daarin bevond, er uit trokken, op den grond wierpen en hem met geweld een pak ontroofden; gelukkig had hij zijn geld zoo wel geborgen, dat de roovers het niet konden vinden. Men hoopt spoedig op het spoor te geraken van deze misdadigers, die op zoo stout wijze een druk beganen weg onveilig hebben gemaakt. Uit St. Petersburg wordt gemeld, dat het vonnis van 6 1/2 jarige verbanning naar Siberië den 26 Dec. i. l. aan den regerings-secretaris Michael Michailow met de gewone formaliteiten werd voltrokken. De veroordeelde werd op een schavot geplaatst, terwijl hem een degen boven het hoofd werd verbroken. Na aldus tien minuten te hebben ten doode gestaan, werd hij onmiddellijk naar Siberië getransporteerd. Zoo als men weet, werd hij veroordeeld wegens het schrijven en verspreiden van oproerige geschriften.

FRANKFORT, 3 Jan. Heden is de nieuwgekozen tweede kamer van Keur-Heesen bijeengekomen tot verkiezing van haar bestuur. Alle aanwezige leden, uitgezonderd twee, de heeren Nuhn und Stroh, verklaarden slechts onder protest ter gunste der constitutie van 1831 tot die verkiezing te willen overgaan. De regerings-commissaris van Dehn-Rothfelsers bestreed dit protest, verklaarde dat de vergadering daardoor inconsequent en doelloos handelde, en verliet, vergezeld door zijn secretaris en de twee genoemde leden, de zaal. Hierna werd evenwel tot de verkiezingen overgegaan, en de heer Nebelhan, tot president gekozen (als hoedanig hij reeds in de vorige, ontbonden kamer fungeerde), hield een kernaachtige rede tot handhaving van de regten des lands, waarop de vergadering besluit, de verklaringen der regering omtrent de tegenwoordige verkiezingen af te wachten.

Gisteren is te Karlsruhe overleden de heer Montherot, Fransch gezant bij het Badensche hof. Eene feestviering, den jongsten tweeden keradag in de bondsvesting Mainz gehouden door een aantal Duitsehe geregtigten tot het dragen der Helena-medaille, allen oud-gedienden onder het eerste Fransche keizerrijk, heeft veel sensatie en ergernis gewekt, voornamelijk wegens het feit, dat de Fransche consul daarbij officieel uitgenoodigd en door den burgemeester der plaats plechtig binnengeleid werd, terwijl talrijke toezien in de Fransche taal werden uitgebragt op het Fransche leger, enz. Uit Wiesbaden wordt gemeld, dat de beide redacteurs der Wiesb. Zig., de heeren Conradi en Löwenthal, eergisteren avond gearresteerd zijn, als beschuldigd van "godslastering", geplөгd in een leiding-artikel, getiteld: "Eene tijd- en wereldbeschouwing bij de wisseling van het jaer". De heer Conradi moet echter gisteren weder op vrije voeten zijn gesteld. Koning Max van Beieren is voornemens, tegen de aanstaande lente een reis naar Spanje te ondernemen.

AMERIKA.

Omtrent den brand te Charleston zijn nadere berigten ontvangen, waaruit blijkt, dat bijna een vierde gedeelte der stad door dit onheil is verwoest, wordende de schade aan goederen op 6 à 7 miljoen dollars begroot. De brand is uitgebroken in den avond van 9 December en had tegen middernacht een zoo schrikbarende uitbreiding gekregen, dat duizende personen genoodzaakt waren hunne woningen te verlaten en te midden der algemeene wanorde en ontstelenis op de openbare straat een goed reampkomen te zoeken. De huizen van dat gedeelte der stad, waar de ramp ontstond, waren meest van hout, hetgeen natuurlijk den snellen voorang zeer bevorderde. Volgens den Charleston Mercury zijn, behalve een groot aantal particuliere gebouwen, ook vijf kerken eene prooi der vlammen geworden. Het aantal huizen, die totaal zijn uitgebrand, bedraagt niet minder dan 576. In andere berigten wordt ook nog melding gemaakt van de vernieling van het instituut, de St. Andrews en andere openbare instellingen. De negers hebben zich bij de maatregelen tot blussching ijverig gekwet, niettegenstaande het gerucht liep, dat de brand door hen was aangestoken. Berigten uit Havana van 7 Dec. bevatten o. a. in, de bevestiging, dat de drie aldaar aanwezige divisien van het Spaansche expeditiecorps naar Mexico zijn vertrokken. De gezamenlijke sterkte dezer divisien bedraagt 6000 man, verdeeld op 4 schroef- en 7 raderstoomschepen der marine, benevens 5 stoom- en 7 zeilvaartuigen der koopvaardijvloot, waarbij nog gevoegd zijn 18 landingsbooten, gezamenlijk met 30 stukken, terwijl de schepen der marine te zamen 235 stukken aan boord hebben. Men voegt er bij, dat de Mexicaansche troepen Vera-Cruz hebben ontruimd en dat de kanonnen der fortificatiën van daar, volgens sommigen naar Puebla, volgens anderen naar Mexico waren getransporteerd, terwijl de bevolking inmiddels de wijl naar elders had genomen.

BINNENLAND.

Officiële berigten.

De Staats-Courant bevat het Kon. besluit, Staatsblad N°. 129, betrekkelijk de wet van den 21sten December 1861, houdende regeling der zamenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State. Z. M. heeft bewilliging verleend tot wijziging der statuten van de naamloze reuootschap de Nederlandsche Landbouw-emigratie-maatschappij, te Doensburg opgerigt. De Minister van Marine heeft ter kennis van de daarbij belanghebbenden bragt, dat in de laatste helft der maand Mei aanstaande, bij de directie der Marine te Amsterdam een vergelijkend examen zal plaats hebben van jongelingen, die als stuurmansleerling in 's Rijks zeedienst wenschen te worden aangenomen. Het getal der als voorzand te plaatsen jongelingen zal niet meer dan tien bedragen. De zoodaarden van toelating zijn in de St. Ct. medegedeeld. Zr. Ms. stoomschip Bromo, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee J. M. I. Brutel de la Rivière, is den 27sten November i. l. te Rio-Janeiro aangekomen en zou den 4den December daaraanvolgende zijne reis naar Oost-Indië voortzetten. Aan boord was alles wel. De St.-Ct. bevat eene oproeping van sollicitanten naar de betrekking van onder-wijzer in Nederlandsch Oost-Indië. Nijmegen, 3 Jan. Bijna geen ijs meer in de rivier. Arnheim, 3 Jan. De rivier zonder ijs. Westervoort, 3 Jan. Zeer weinig drijfij. Vreeswijk, 3 Jan. Weinig drijfij. Waterhoogte 1.60 cl + AP. Deventer, 3 Jan. Zeer weinig drijfij. Katerveer, 3 Jan. Nog een weinig drijfij. Kampen, 3 Jan. Boven de brug is de ijsseel met drijfij bezet; beneden de brug open water. Telegrafisch berigt. Keulen, 4 Jan. Weinig drijfij. De Rijn is digt van Bett tot Oberwesel.

AMSTERDAM, 5 Januarij.

Bevolkings-statistiek over 1861. Te COORVORDEN geboren 75, overleden 61, gehuwd 22 paar. Te ZUTPHEN geboren 444, overleden 392, gehuwd 99 paar. Te LEEUWARDEN geboren 813, overleden 757, gehuwd 214 paar. Te MIDDELBURG geboren 507, overleden 321, gehuwd 115 paar. Te OOSTERHOUT geboren 249, overleden 188, gehuwd 59 paar. Z. M. heeft vergund aan den heer J. B. Suys, handelaar in effecten te 's Hertogenbosch, het aannemen der onderscheidingsteekenen van de orde van den Heiligen Sylvester of van de Gouden Spoor, hem door Z. H. den paus geschonken. — Herbenoemd tot burgemeester: van Huisseling en Neerloon J. W. Kooen, Rosmalen L. van Erp, Beesel E. Ruys van Nieuwenhoek, Haaren M. van den Oever en den heer Jhr. W. R. Boddaert, wiens diensttijd als directeur van wege den handel bij het zijne otrep tot Middeldburg met 1 April a. s. eindigt. — Vereenigd het ontvang-kantoor der directe belastingen en accijnsen te Oudega o. a. met dat te Dragten, op den voet van een kantoor, hoofdplaats Dragten, onder voortdurend beheer van den ontvanger M. de Boer aldaar; en benoemd den hoofdcommissie-regteleerder bij het ministerie van oorlog, Jhr. Mr. H. P. van Karnebeck, tot referendaris. Naar men verneemt, heeft het Z. M. onzen geerbedigden Koning

behaagd, nog f 200 ten behoeve van de werklieden der onlange afgebrande fabriek van de heeren de Heyder en Co. te Leiden, aan de commissie, welke zich tot het inzamen van giften zamenstelde, te schonken.

Het heeft Z. K. H. den Prins van Oranje behaagd, om Gebr. Belinfante schriftelijk dank te doen betuigen voor de aanbidding van den Nederlandschen Residentie- en 's Gravenhaagsehe Staats-Almanak, jaargang 1862, welk nuttig en doeltreffend handboek Z. K. H. met welgevallen heeft gelieven aan te nemen.

De Rijks-commissie voor statistiek heeft den 27 en 28 Dec. i. l. nog eene zitting gehouden, waarin o. a. is besloten, aan de Regering nog eenige beschouwingen mede te deelen betrekkelijk de inrigting der jaarlijksche verslagen van den toestand der provinciën, de statistiek van de lotelingen voor de Nationale Militie en de statistiek der hypotheeken.

Hierop zijn eenige maatregelen overwogen in verband met de verachte ontbinding der Rijkscommissie.

Er is besloten aan den Minister van Binnenlandsche Zaken het verzoek te rigten, dat Zijne Excellentie de middelen gelieve te verleenen, opdat de Rijkscommissie, ten aanzien van het verslag der werkzaamheden over 1861, nog aan hare verplichtingen kunne voldoen en, overeenkomstig vroegere besluiten, aan dit verslag moge toevoegen ook de belangrijke statistiek der granpruisen op de markt te Arnhem, door den baron Sloot van de Beele aan het archief afgegaan, als de zoo uitlert merkwaardige informatie; op het stuk der verpondingen in Holland en Vriesland in den jaer 1514.

Ook zal de wensch worden uitgedrukt, dat het archief van de betrekkelijk reeds rijke boekverzameling in hun geheel mogen worden gelaten, opdat de laatste — inzonderheid door bijvoering van steeds te verwachten buitenlandsche statistieken voortdurend aangevuld — ten algemeenen nutte beschikbaar blijve, en opdat de beide verzamelingen weder kunnen dienen, wanneer later, onder gunstiger omstandigheden, op nieuw een wetenschappelijk toezigt op de officiële statistiek des vaderlands in het leven mogt worden geroepen.

Bindelijk is besloten, dat van de ontbinding der Rijkscommissie zal worden kennis gegeven aan de binnen- en buitenlandsche commissien en andere instellingen, welke in der tijd van haar optreden berigt hebben ontvangen.

Met eene korte toespraak werd hierop deze laatste zitting der Rijkscommissie door den tijdelijken voorzitter gesloten.

Naar men verneemt, is door de Engelsche regering eene gratificatie toegekend van f 120 aan Klaas Duit, Reijer la Maire, Paulus Muije, Willem Zeeman, Corn. Zeeman, Jan Kuiper, Bart Duis en Arie Boen, allen zeelieden te Helder, en wel voor de redding der bemanning van de Engelsche vischsloop Y. H. 534, onlange op deze kusten gestrand.

De groote of kapitale schutsluis binnen de gemeente Delfthaven is in het afgelopen jaer door 9206 vaartuigen gepasseerd geworden.

Door wijlen den heer F. Gouwens is aan de diaconie der Hervormde gemeente te Lekkerkerk vermaakt de som van f 1000.

In den tuin van Meij. van den Berg, op het Schulpenpad buiten de Koepoort te Leiden, staat thans een appelboom in blad en in bloei niet alleen, maar aan dien boom zijn ook enkele vruchten gezet.

De installatie van den heer Mr. C. W. E. Vaillant, als president van het Provinciaal Geregtshof van Zeeland, is thans nader bepaald op morgen.

Den 2den dezer werd te Bommel bij Nijmegen, in eenen openbare raadsvergadering, namens de gemeente, aan den heer Zanten Hietbrink een gouden gedenkpenning, met toepasselijk opschrift uitgereikt, voor bewezen diensten, als secretaris der gemeente, gedurende vijfzig jaeren.

In de gemeente Rumpit is in den avond van den 2den dezer een hevige brand uitgebarsten, waardoor binnen korten tijd twee bij elkander staande huizen eene prooi der vlammen zijn geworden; slechts een gedeelte van den inboedel is gered. Door dit onheil zijn drie behoeftige gezinnen in armoede gedompeld.

Stadsnieuws.

B. en W. der stad Amsterdam hebben ter kennis van de belanghebbenden bragt, dat zij van heeren controleuren der directe belastingen van het 10 en 3e arrondissement hebben ontvangen drie supplementaire kohieren van de personele belasting over den dienstjaar 1861/62, welke op den 24 December 1861 executoir verklaard en bereids aan de daarbij betrokken heeren ontvangers verzonden zijn.

Gisteren avond hield het genootschap Hulphetoon aan Armen, in het lokaal Diligentie, zijne 7de jaarlijksche vergadering. De heer M. L. van Ameringen opende als voorzitter deze bijeenkomst met eene korte toespraak, waarna tot de loting van 200 prijzen van 100 turven, 24 mansbroeken, 7 wollen en 48 molton-dekens, 1 prijs van 1000 en eene premie van ongeveer 600 turven, onder de bijna 1100 leden werd overgegaan. Vervolgens bragt de secretaris, de heer D. B. Gompertz, verslag uit van den staat des genootschaps, waartuit bleek, dat de ontvangsten (aan contributiën van 3 centen per week en donatiën) beliepen f 1879.87 1/2 en de uitgaven f 1871.32 1/2, terwijl op een getal van 1097 leden slechts 31 hune bijdragen niet ten volle hadden aangeweerd. Spr. schetste wijders het nuttige streven der vereeniging, welke voor die geringe bijdrage jaarlijks eene vaste beedeeling van 4 brooden en 100 turven, behalve de kans in bovenbedoelde loting, verschaft, en eindigde met de aanwijzen aan te moedigen, het bestuur bij te staan tot verdere uitbreiding van zijn werkkring. De heeren B. L. de Vries en J. van Gelder werden respectievelijk als vice-president en commissaris van toezigt herkozen.

's GRAVENHAGE, 4 Jan. De tot luitenant benoemde onder-officieren van het regiment grenadiers en jagers alhier sullen in de volgende maand naar de corpsen vertrekken, waarbij zij door Z. M. tot officier benoemd zijn, ten einde daarbij in activiteit te worden gesteld.

DEN HELDER, 3 Jan. De door den Luitenant-kolonel eerst aangevonden ingenieur alhier onlange aanbestede geniewerken (onder de nadere goedkeuring van het Departement van Oorlog), als het maken van een bomrvr gebouwen in het fort Erfrins alhier, is door gemeld Departement toegewezen aan den heer A. Seret Jan., wonende te Sliedrecht, als minsten inschrijver, voor de som van f 107,500.

LEERDAM, 3 Jan. Gisteren avond circa 9 ure heeft in de gemeente Rumpit een hevige brand gewoed, waardoor in korten tijd twee bij elkander staande huizen in de asch zijn gelegd; van den inboedel is slechts een gedeelte gered; het overige is eene prooi der vlammen geworden. Door dit ongeluk zijn drie behoeftige gezinnen in armoede gedompeld. Van de oorzaak is niets vernomen, en evenmin of de panden tegen brandschade waren verzekerd.

WERKENDAM, 4 Jan. Gisteren middag begaven zich twee zoonjes van den schoemmaker J. v. d. S. — op het zwakke ijs eener kolk en zonken weldra in de diepte. Hoewel spoedige hulp hen uit het water haalde, mocht het echter, ondanks alle aangewende middelen, niet gelukken, om het jongste knapje, zijnde 8 jaeren oud, het leven terug te geven.

KINDERDIJK, 4 Jan. Aan de werf van de heeren J. en K. Smit alhier is in aanbouw eene schroefstoomboot, genaamd Stad Utrecht, bestemd tot vervoer van passagiers en goederen, tusschen Utrecht en Vreeswijk. De onderneming dezer nieuwe stoombootdienst staat onder directie van de heeren van Dijk, Hoekendijk en C^o.

De machines voor deze boot worden vervaardigd in de fabriek van de heeren Diepeveen, Lels en Smit alhier. HELLEVOETSLOU, 4 Jan. Gisteren en heden morgen zijn alhier gevankeijk gepasseerd, ten einde naar het huis van arrest te Brielle te worden overbragt, de personen van L. H. wonende te Ouddorp, en F. W. geboren te Dirksland, en wonende als diensteboed bij den heer v. E. te Middelharnis, eerstgenoemde beschuldigd van zware verwording, en laatstgemelde van kindermoord, voor de eerste maal geplөгd.

HULST, 2 Jan. Een bekende wildstroker uit de gemeente Olinge is gisteren door den rijksveldwachter A. doodgeschoten. De aanleidende oorzaak daartoe wordt verschillend verhaald; volgens sommigen zou de eerste zijn geweest op den rijksveldwachter hebben aangelegd, en het tweemaal geweigerd hebben; volgens anderen zou hij op diens aanmaning, om hem naar deze stad te volgen, het dreigend antwoord hebben gegeven, dat slechts een van hem beiden daar nog komen zou, waarna de rijksveldwachter hem op bovengemelde wijze afmaakte. (Zie de gisteren kortelijk medegedeelde.)

BRIDA, 3 Jan. Den 1sten Mei a. s. zal de alhier gestationeerde 7de comp. van het 2de reg. vesting-artillerie zich op marsch

begeven naar Willemstad, om aldaar garnizoen te houden, terwijl de 8ste comp. van gemeld regiment, aldaar in garnizoen, zich aldaan herwaarts zal begeven, om bij den staf van het regiment te worden ingedeeld.

WAALWIJK, 4 Jan. Waalwijk had gisteren een regt feestelijk aanzien; van schier elk gebouw wapperde de nationale driekleur; aan beide zijden van de gemeente, zoo wel als bij het raadhuis, waren eerebogen opgerigt.

Eene onbeschrijflijke volksmenigte uit deze gemeente en omstraken, zelfs uit de hoofdstad onzer provincie, was toegestroomd, om een feest te aanschouwen, dat voor Waalwijk ingezetenen belangrijk was; want het gold hier de inhuldiging van onzen nieuwbouwendem burgemeester, den heer F. A. D. van der Klokkon. Een ieder, mogen wij zeggen, bejverde zich om het zeerst, Z. E. A. de meeste hulde te bewijzen.

Omtreeks 10 ure des morgens was aan het West-einde der gemeente eene eerewacht te paard vergaderd, om van daar zich op weg te begeven en den geachten nieuwen burgervader in te halen. Te 12 ure kwam Z. E. A. te Nieuwkuijk aan, waar de gardes d'honneur hem hadden opgewacht. Te 2 ure werd Z. E. A. op de grenzen der gemeente door den raad ontvangen en verwelkomd, terwijl zich onder den eereboog aan de oostzijde der straat eene maagdenrij geschaard had, die hem van de volste blijken van sympathie de verzekering gaf; daarop volgde de feest-commissie en vele corporatiën der gemeente, zoo als de gilden van St. Joris, St. Christijp, St. Jan, de beide Harmoniën, de Liedertafel, de drie Handboogschutterijen, het Muschengestel enz., welke gezamenlijk den optocht naar het einde van de straat en het raadhuis maakten, alwaar de burgervader door gepaste toespraken ontvangen en met luide vreugdekreten van 'leve de burgemeester!' begroet werd.

Eene kreten werden verduubeld, toen Z. E. A. op het balkon verschijnde, zijn dank zoo ondubbelsinnig betuigde voor de sympathie, welke Waalwijk ingezetenen hem bewezen, en plechtig beloofde, alles te zullen aanwenden, wat tot geluk en vooruitgang van zijne gemeente strekken kon. De dag werd overigens in gepaste en vrolijke geestdrift doorgebragt, terwijl de feestviering tot laat in den nacht voortduurde; menig dronk werd er ter ere van den nieuwen burgemeester ingesteld. Kortom, alles gaf de volste blijken van ingenomenheid met hem, van wien wij, even als wij dit van zijn geachten voorganger mogten ondervinden, alle belangstelling tot bevordering van Waalwijk's vooruitgang verwachtten.

VENLO, 3 Januarij. De door den kapitein eerstaanwezenden ingenieur alhier onlange aanbestede geniewerken (onder de nadere goedkeuring van het Departement van Oorlog), als: het bouwen eener loots te dezer stede, is door gemeld Departement toegewezen aan den minsten inschrijver, den heer J. P. Lienders, saanemer alhier, voor de som van f 11,748.

HEINENOORD, 4 Jan. In de openbare raadsvergadering van heden is thans met algemeene stemmen besloten, den heer P. Loeuwenburgh W. Bz. als lid van den gemeenteraad alhier toe te laten.

ASSEN, 2 Jan. Eergisteren avond omtreeks elf ure is er brand ontstaan in de boeren-behuizing van den landbouwer Homan te Ekehaar gemeente Rolde. De geheele behuizing met de schuur en den voorraad hooi, stroo, rogge enz. zijn verbrand; een groot gedeelte van de meubelen benevens het vee is gered. Het huis was verwaarbörg, doch de inboedel niet. De brand is ontstaan, doordien bij het nieuwejaarsrekenen een pennetje met vet in het vuur viel, waardoor de schoorsteen in brand is geraakt; het vuur heeft zich vervolgens aan het dak medegedeeld. Gelukkig was er weinig wind, anders zouden de naast bij staande huizen groot gevaar geloopt hebben. (Dr. Ct.)

STERNWIJK, 2 Jan. Deze week vertoefden in een der logementen dezer gemeente twee welgestelde boeren uit het graafschap Bentheim (Hannover), welke zich naar Friesland begaven, naar en aldaar wonden duivelbaner. Als oorzaak hunner reis gaven zij in het gezem te kennen, dat een broeder des eenen met des anderen zuster had verkeerd en op trouwen hadden gestaan, doch dat deze nu met een ander was gehuwd, waarvan het gevolg was, dat zijne vroegere beminde was betooferd; zij wilden dus 'din duivelbaner vragen wat zij doen moesten om 'nigt weêr klaar toe maake en dia duvel toe verjoeg'.

LEEUWARDEN, 2 Jan. Men verneemt dat de taxatie der percelen, door welke de spoorweg van Harlingen naar Leeuwarden zal loopen, met uitzondering van eenige weinige in de gemeente Hemmar-deradeel, is afgeloopt. De verschillende taxateurs van wege het Rijk, de kantongeregten en de eigenaren zijn het aangaande die zaak eens geworden. Alleen verschillen zij nog al sammerkelijk omtrent twee tielgehulwerken, in de nabijheid van Midlum, zoodat dit nog eenig op-onthoud kan veroorzaken. (Zie verool van het binnenland op de 4de pagina.)

LAATSTE BERIGTEN.

PARIS, 4 Januarij. De Patrie bevat berigten uit Engelsch Amerika, die gedateerd zijn New York, 20 Dec. Den 9den had de gouverneur-generaal van Canada aan de troepen, die van Quebec vertrokken, om naar Montreal te gaan, een aanspraak gehouden, waarin hij verklaarde, dat gewigtige gebeurtenissen op handen waren; hij rekende op hune vaderlandsielhe. Deze rede had grooten indruk gemaakt. Dezelfde bren meldt, dat ten gevolge van de laatste instructiën, de schout-bij-nacht Mine, bevelhebber van de Engelsche divisie aan de westkust van Amerika, Halifax had verlaten om naar de Bermudische eilanden te vertrekken, waar hij de bevelen van zijne regering zal afwachten. — Te 11 uur is heden ochtend eene vergadering van den minister-raad gehouden; de keizer presideerde. — Er is — volgens de Correspondence Havas — sprake van de ontbinding der kamer van gedeputeerden te Turijn. Men grondt dit op de moeijelijkheid, die door den minister Ricasoli wordt ondervonden in de voltallig making van zijn ministerie.

BERLIJN, 4 Januarij (s avonds). Het afwijzend antwoord van Denemarken op de jongste Pruisische dépêche is alhier aangekomen. — Markies de Bibera, Spaansch gezant alhier, is naar Lissabon, en de secretaris van legatie Arcozellar naar Rome overgeplaatst. — BERN, 4 Januarij. Keizer Napoleon heeft bij de nieuwaars-receptie aan den Zwitsersehe gezant, Dr. Kern, de hoop te kennen gegeven, dat de vroeger betrekkingen tusschen Frankrijk en Zwitserland in het nieuwe jaer zouden kunnen hersteld worden, en den gezant ten slotte verzocht, den bondsrade te melden, dat dit 's keizers opregte wensch was.

BRUSSEL, 4 Januarij (s avonds). Mgr. Ledochowski, de nieuwe pauselijke nunciüs bij het Belgische hof, is gisteren alhier aangekomen en nog denzelfden dag door den minister van buitenlandsche zaken Rogier ontvangen. Hij was den 29 Dec. van Rome vertrokken.

TURIJN, 4 Januarij. De Movimento berigt, dat Garibaldi het presidentschap van de vereeniging van Genuesche karabiniers heeft aangenomen in een brief, waarin de generaal onder anderen zegt: — 'Haast u om u toe te bereiden tot het opvatten der wapenen, omdat de oogenblik nabij is om door daden uw moed te bewijzen.' Rente 1849 : 46.08.

HAMBURG, 4 Januarij. GRANEN. Tarwe in loco slaauw bij beperkten handel. Op levering 2 à 3 rth. goedkoop. Rogge in loco stii; Koningsb. 80 W per voorjaar tot 89 à 90 rth. too. te koop doch zonder kooplust. — KOFFIS. De markt is in goede stemming. — ZINK. 500 ctr. per voorjaar met 1 mb. 10 sch. betaald. — RAAPOLZE per Mei 26 mb. 10 sch.; per Oct. 26 mb. — KATONN hooger.

PER TELEGRAAPH.

PARIS, Heden 5 Januarij. De Monitor bevat berigten uit Peking van 1 Nov., welke over St. Petersburg zijn aangekomen. De keizer van China was te Peking aangekomen. Frins Kong is regent van het keizerrijk. De heere Raad van regering, die uit personen bestond, welke den Europeanen vijandig waren, is ontbonden.

ST. PETERSBURG, Heden 5 Januarij. Er zijn hier berigten ontvangen uit Peking van 13 November. De keizer was aldaar aangekomen. De opperste raad, die uit aan de Europeanen vijandige elementen bestond, is ontbonden. Frins Kong is tot rijksregent benoemd. Sushun is in het openbaar ter dood gebragt. Twee andere magtigen werden op bevel des keizers gewurgd.

Stads-Schouwburg, op het Leidscheplein. — Wanneer de Almanak ons gebogen; wanneer de vele advertentiën over nieuwjaarsgebeden; wanneer het ijerig aanmanen onder huismoeders, om toch voorkeken geld te zorgen, ten einde dat tal van bedelaars te voldoen, die meer of min machinaal ons met hunne wenschen komen overstroomden; wanneer Lotz, van Laar of de Oosterput ons niet door hunne oesters aankondigen, dat het nieuwe jaar weldra zou aanbreken, dan zou alleen de aankondiging van Gysbrecht van Amstel en Kloris en Boosje ons daarvan de bode zijn.

Het publiek weet, hoe wij over het geven van dit stuk denken; wij hebben meermalen ons gevoelen te kennen gegeven; het grootste gedeelte van het publiek denkt even als wij, — het publiek heeft zich, even als alle jaren, door een groot menigte doen vertegenwoordigen, en wij, wij hebben het door onzen verslaggever ingekleed gedaan.

Verslag geven van deze voorstelling is zeker een gemakkelijke taak, want er valt niets nieuws van mede te deelen. Het stuk is algemeen bekend, en het eenige, waarover men kan spreken, is de roverdeeling, welke ieder jaar verschilt. De heer Veltman verduidelijkt dit jaar de Gysbrecht, de heer Kistemaker is Arent van Amstel; de heer Vink de Spie; de heer Tjaskin verduidelijkt de rol van Gozewijn; de heer Peters de van den Bode; Badeloch werd vertegenwoordigd door M. W. Coenen van Olfen en Kloris van Velzen door M. W. Colpaert. Wij kunnen niet anders, dan aan allen lof toebrengen. Kloris en Boosje verschaften ook dit jaar aan publiek en acteurs veel genoegen.

De nieuwjaarswenschen zijn bijna zoo als altijd. De proloog spreekt veel van de doorgang van Holland op zijn smalste en de doorgang van het Y en voorspelt daarvan een toekomst voor Amsterdam meer waard dan goud. God geve het!

Daarna wordt den Koning, den hoogen staats-persoonen, den burgemeester, wethouders, den commissarissen van den schouwburg heil en voorspoed gewenscht; het besluit is een allegaartje voor alle menschen.

Wij maken onze lezers opmerkzaam op de voorstelling van Woensdag, welke ten voordeele van den heer Peters wordt gegeven en bestaat uit Laurierboom en bedelstaf, waarin de heer Peters de rol van den dichter op zoo uitmuntende wijze vervult.

Fransche Opera. — Nog onder den aangename indruk der jongste voorstelling van Meyerbeer meesterwerk: Les Huguenots, spoeden wij ons Donderdag avond li. naar het Leidsche plein, om eene, naar wij gelooven, algemeen gewenschte herhaling van deze opera bij te wonen. Doch eene of andere kwaal uit de doos van Pandora, treuriger gedachten, had het anders beschikt. Door ongesteldheid toeh van den heer Filijol (bas), die de partij van Marcel moest vervullen, kon het aangekondigde zangspel geen voortgang hebben, en was, tot onse teleurstelling, een oud, verguisd bekende uit Verdi's atelier, die in den cyclus van de Italiaansche voorstellingen der laatste jaren te deser stede, en nog deden witter, sene hoofdrol heeft gespeeld, en van wien wij, nog kort geleden, meenden voor goed afscheid te hebben genomen, tot zijn plaatsvervanger gekozen.

Wij zeggen, dat wij deze substitutie tant bien que mal met lead wezen vernamen, omdat wij niet behoeven tot hen, die den koryphee der moderne Italiaansche componisten, bij zijne wederverschijning op Donderdag li. toeriepen:

„Du warst mir ein sôgar trauter, lieber Geselle.
„Zieh' noch einmal an mir vorüber,
„Dass ich mich dein erheuen mag!“

Integendeel verheuden wij ons in het vooruitzicht, eens andere contingenten voor het opera-repertoire te zien geleverd.

Wel had de directie's voornemens de plotselinge remplaceering doen aanpakken en aankondigen, doch natuurlijk waren vele habitues met ons daarvan onkundig gebleven om onse teleurstelling te deelen. Behoort het reeds tot de petites misères, indien soms aan het bureau van een schouwburg bij den aanvang voor kennis gegeven, dat er, om deze of gene plotselinge verandering, een voorstelling kan plaats hebben en men het entree-geld derhalve kan terugbekomen, het wordt eene groter petite misère, vooral als men behoorlijk met plaatsbiljetten, dames en equipage is toegerust, indien men moet vernemen, dat het programma is veranderd.

Wij willen daarvan in het onderwerpelijk gevoel nu wel geen bijzonder verwijt jegens de directie maken, doch moeten het om bovengemelde redenen venwel betreuren, dat juist opera-zangers nu en dan zoo eensklaps door ziekte of aandoening worden getroffen, dat het directie niet mogelijk is, het publiek daarvan tijdig kennis, althans een dag te voren, te verwittigen, eene verpighting overigen, die met de gunst en het voorrecht, welke zij geniet, natuurlijk klimt.

Dit erkend zijnde, stappen wij, gelijk wij zeiden, zonder Seiheniede aan de directie, van dit thema af, om, ondanks onze mindere ingenomenheid met Verdi's Trovatore (Trovère), met genoegen te verklaren, dat de uitvoering van deze opera ons eischen en, wij gelooven, ook die der vrij talrijk aanwezigen, door hare algemeene volledigheid heeft bevredigd, iets dat des te meer waardering verdient, naardien dit werk op dit tooneel in de laatste speel-saizoenen zulke uitmuntende vertolkers heeft gehad.

Tot allen goeden uitslag hebben de dames Massé Sebès (Leonore), Bourgeois (Acuzena) en de heer Flachot (graaf de Lune) voornamelijk meegewerkt. Zonder thans in uitvoering op de oorspronkelijke respectieve verdiensten te treden, vermeiden wij slechts, dat Mlle. Sebès onder anderen het afdente van haar eerste air voor soprano en grande et sérieuse artiste heeft gezongen en daarvoor met warmte werd toegelooft en teruggeroepen.

De heer Flachot was als naar gewoonte voortreffelijk. Het zoo romantische air: Son regard, son doux sourire, zong deze aangename bariton zoo overbeerlijk, dat het publiek er of getogen van was en den zanger met bijvalsbetuiginge overlaede.

Bij het overigen schoone Miserere, waarbij het koor zijn roer handhaafde, werd echter niet naar eisch door den heer Tallon (Marquis) geseoonteerd.

Het scheen ons toe, dat deze tenor minder dan gewoonlijk gedisponeerd was, en wij schryven het daaraan toe, dat hij niet zoo gemakkelijk zong en meermalen detoneerde, waardoor vooral op de ensemble-stukken een storende invloed werd uitgeoefend. Mlle. Sebès heeft echter na het duo met den heer Flachot in de laatste acte weder zoo uitmuntend, dat beiden door het publiek onder daverend applausment ten toneele werden geroepen. Waarom echter Mlle. Sebès in de eerste tien minuten niet verscheen, weten wij niet. Wij kunnen niet gelooven, dat zij zich, waar welikt een enkele kwaadwillige te midden der algemeene bijvalsbetuiginge eene rijandige gezindheid mogt hebben veraden, over meening heeft te bekagen en tot eene onwielievende manifestatie meende gerechtigd te zijn, om te vergeten, wat zij aan het publiek en aan hare roeping verschuldigd is. Ware dit zoo, hare ijdelheid zou niet zijn te veronachtzamen.

Inmiddels stude Mlle. Bourgeois (Acuzena) patiente comme une certitude te wachten, totdat de zangers zich eindelijk een oogeblik door den heer Flachot liet vertoonen.

De partij van Acuzena was san Mlle. Bourgeois ten volle toertrouwd; zoowel zang als spel der Zigeuners werden met een Italiaansche furia en warmte voorgedragen. Hare uitdrukking van stem en gebaren spel waren zoo wegspeeld en vol Oosterschen gloed, dat het publiek har behaardelijk met luide braves begroette. Bijzonder schoon en belangwekkend waren haar zang, voordragt en dramatisch spel in de E-moll cavatine (2de bedrijf). De medewerking van het overige personeel en het orkest was als gewoonlijk prijzlijk. De pas des soldats in het derde bedrijf werd door de heeren en dames van het corps de ballet zeer verdienstelijk uitgevoerd.

Dingsdag aanstaande zal, op algemeen verlangen, eene wederopvoering van Les Huguenots plaats hebben.

Grand Théâtre. AMSTELREAA. Hoogduitsche voorstelling. Besvalte het bekende bijspel: Lumpaci-Fagabundus, oder das iederrische Kleblatt, en Versuchen, oder die Familie Bledermüller, werden gedurende den afgeloopen week in deze schouwburg herhaltingen gegeven van: Ein Lustspiel, Hans und Hanne, Am Clavier, Eimer muss heurathen, Das Fest der Handwerker, der Weg durchs Fenster, Don Carlos en Faust. Wat wij over de zeer verdienstelijke uitvoeringen dezeer stukken vroeger gezegd hebben, geldt ook in alle opzichten voor deze herhaltingen en achtten wij het derhalve onerbodig daarover verder uit te weiden. De voorstelling van Lumpaci-Fagabundus, op Woensdag li, werd voorafgegaan door den volgende proloog van den heer Richard Baerholdt, welke door M. W. Eichenwald op zeer verdienstelijke wijze en met het haar eigenaardige talent werd voorgedragen:

Das Jahr entschwand im ew'gen Kreis der Zeiten,
Und unser Blick kehrt sich nach ihm zurück
An unsre Scenen soll' vorüber-gleiten
Noch einmal, was uns bracht ein Geschick,
Noch einmal wollen wir zurück uns wenden,
Was gab es uns mit seinen münden Händen?

Es brachte Freude wohl und Glück in Fülle,
Gab manchem Traum ersichte Wirklichkeit,
Nach widem Sturm' erschte Friedens Stille,
Verscheuchte Sorge uns, ein Gram, und Leid,
Je, was wir kaum gehofft, in bangem Zagen,
Das schuf es uns in den entschwand'nen Tagen.

Doch mit ihm wird auch mancher Traum begraben,
Und manche Hoffnung sieht in ihm dahin,
Nicht allen recht es schiene Glückes Gaben,
Gar Viele seh'n es klagend von uns zieh'n,
Die jubelnd es gegl'ust, sie stehen heute
Mit feuchtem Blick zu geben das Geleite.

Was schwand — das schwand! Vergessen lies die Schmerzen
Lass gläubig hoffend uns zur Zukunft schau'n,
Empfangen wir mit offnem Arm und Herzen
Das neue Jahr mit innigem Vertrauen,
Was trauernd wir im Alten schon verloren,
Das hat das Neue liebend uns erkoren.

Die traute Hoffnung ihm ein treu Gefährte
Tritt es ein blüh'nder Knabe vor uns hin.
Der, was wir liehen gerne uns gewährte,
Bei seinem Lächeln unsern Sorgen dieh'n
Der lock'te Knabe mit den Rosenwangen,
Nur ihm vertraut! Er stillt das Verlangen!

Er fleht zu Gott: „Gieb allen Menschen Frieden,
„Giebs' Frieden auch in jedes kranke Herz,
„Dass Allen Glück und Wohlfaht sei beschieden,
„Und ausgetobt habe jeder Schmerz,
„Giebs' Balsam in die tief geschlag'nen Wunden,
„Dass nach den Leiden folgen Wonnestunden!“

Zu uns gewendet spricht er: „Was Ihr fleht,
„Inbrünstig bittet, werde Euch bescheert,
„Die Hoffnung ist's, die neu mit mir erstehet,
„Das Glück, das Alles verlor'ne Euch gewährt,
„Erkätzen will ich Euch verlor'ne Freuden,
„Von Euch gesegnet einstens von Euch scheiden!“

„Und wie der Frühling schmeichelnd wiederkehret,
„Wo jede Blume duftend neu erblüht,
„Kein Wölkchen mehr des Himmels Bläue stört,
„Und mit dem Winter jester Nebel flieht,
„So kehre ein in jede Brust die Freude,
„Das höchste Glück in seinem Feierkleide!“

Dem süßen Flehn, dem Trost des holden Knaben
Schliesst' ich mein innig Wünsche für Euch an,
Die Ihr so oft durch Eures Beifalls Gaben
In der entschwand'nen Zeit uns wohl gethan,
Die Ihr durch Milde uns emporg getragen,
Und uns ermutigt hat dem künsten Wagen.

Zur Heimath schuft Ihr uns die fremden Lande,
Gefördert hat Ihr uns deutsche Kunst,
Bewahrt uns zum steten Unterpfande
Auch in der Zukunft Eure Lieb' und Gunst,
Dann geh'n der neuen Zeit wir froh entgegen,
Und rufen jubelnd: „Allen G'ück und Segen!“

Na de voordragt van deze proloog werd M. W. Eichenwald teruggeroepen en de tejuichingen van het publiek vereenigden zich met de fanfares van het orkest. De voorstelling zelf slaagde uitmuntend, alleen scheen het publiek niet tevreden te wezen, dat men het slot van dit hier overbekende stuk op eene minder gelukkige wijze gekortwijkt had, en wij raden het der directie in haar eigen belang aan, om bij eene eventuele herhaling, voor een beter slot te zorgen. De hoofdrollen waren in handen van de heeren Carlmüller (Leim), Martinielli (Zwirn) en Schelper (Kriemied), dus zeer goed bezet. Ofschoon der Leim telkens door zijne collega's overschaduwd wordt, en deze rol, naar onze meening, eene zeer ondanbare is, kweet de heer Carlmüller zich zeer verdienstelijk van de moeilijke rol, om naast een Zwirn en Kriemied, zich te doen opmerken. Of Martinielli als Zwirn goed was, behoeven wij nauwelijks te zeggen; wie dien verdienstelijke komiek in zijne veelzijdige kent, zal er reeds van overtuigd wezen, dat hij den Zwirn goed moet spelen. Dit was dan ook in der daad het geval; zeiden zagen wij den Zwirn met zoo veel humor en goede dispositie spelen. In Zwirn de type van een blufferige, rustloze, overschillige Handwerkerbursche, Kriemied daarentegen is die Urtypen van gemoeidelijkheid en plegans, terwijn Leim des schwärmerisch-verliehte is. Deze drie versouidende karakters, door Neatroy zeer scherp geteekend, werden door de heeren Carlmüller, Martinielli en Schelper, goed begrepen en even goed teruggespeeld. De laatste was als Kriemied uitmuntend, en zagen wij deze rol voor eenige jaren door Reichelbach onder verbeterlijk uitgevoerd, wij moeten bekennen, dat de heer Schelper, volgens zijne opvatting van de rol, ons zeer goed beviel. Reeds in het liede bedrijf werd het trifolium teruggeroepen, en moest het op algemeen verlangen het bekende: Wir wollen in die Stadt marchiren, herhalen. Onder de dames muntten vooral uit Mevr. Turbis, als Camille, en M. W. Martinielli, als Laura, of wij muzikale Leisungen niet aan te merken viel. Beide zeer verdienstelijke sobretten hielden ons gedurende een groot gedeelte van het tweede bedrijf zeer aangenaam bezig en werden behaardelijk toegelooft en teruggeroepen. M. W. Blas was als Peppi zeer naïf; zij is eene nog jeugdige actrice en zal, wanneer zij op deze wijze voortgaat, veel succes hebben. Het overige personeel, waaronder de heeren Reimers als Hobbmann, en Lenz als Hausier, droeg tot het welslagen van het geheel het zijne bij, terwijn de geheele voorstelling, het slot uitgezonderd, aan het zeer talrijk opgekomen publiek herhaalde malen aangeleiding gaf, om zijne tevredenheid door stormachtigen bijval te kennen te geven en de hoofdpersonen herhaaldelijk toe te juichen en toe te roepen.

In het muzikale Quodlibet: Versuche oder die Familie Fieder-müller, treden de heeren Reimers, als Theater Director, Martinielli, als Theater-Diener, en M. W. Martinielli als Pauline op. De beide eerste rollen werden in alle opzichten goed vervuld, en soewel de heer Reimers als Martinielli toonden daarin volleerde acteurs te wezen. M. W. Martinielli vervulde daarin de hoofdrol, en wel in vier verschillende karakters; zij trad op als Frau Fieder-müller, de coquette en arrogante zangeres, en successie als Brau Fieder-dochter; in elk ozer rollen zong zij versohillende aria's met het haar eigen talent en werd bij elke scène daverend toegelooft en teruggeroepen. Wij behouden ons voor de uitvoering van dit stuk bij eene eventuele herhaling terug te komen.

De tweede voorstelling van Don Carlos op Vrijdag li. overtuift in alle deelen de eerste, waarvan wij in onze laatste Zondags-Editie melding hebben gemaakt. De heeren Zademak, Philips li, Schönfeld, Posas, Satzger, Don Carlos, waren onverbetterlijk, en M. W. Eichenwald, welke vóór de voorstelling om güttige Nachtsicht had laten verzoeken, uit hoofde zij ongesteld was, speelde in weerwil daarvan, beter dan ooit. M. W. Wagner beviel ons als Elisabeth van Valois beter, dan den vroeger keer; zij liet ons echter koud. Zij schijnt naar niet te kunnen begrijpen, dat het mechanisch afspelen eener rol, zelfs naar de strengste regelen der kunst, het publiek koud moet laten, zodra de acteur of actrice in het spel alle gevoel mist. Wij althans kunnen er geen vrede mede hebben, wanneer het gevoel aan zekere schoolse vormen wordt opgeofferd.

Günhe Faust werd gisteren avond ten derden male in dezen schouwburg ten toneele gebragt, en met waren natuurlijk de heeren Schönfeld als Faust en Zademak als Mephistopheles, die zich weder in den onverdeelden bijval van het publiek mogten verheugen. Wat wij omtrent M. W. Wagner, als Elisabeth, hierboven gezegd hebben, geldt ook voor haar als Gretchen. Zij acceert en decaeert, maar weet het publiek niet door hare spel te boeien en in enthousiasme te brengen; en dat vooral is noodig bij klassieke stukken, als de hier besprokene. Wil M. W. Wagner aanspraak op de sympathie van het publiek maken, dat zij dan in de voorstapen van M. W. Eichenwald trede, en zij zal zich over de ondankbaarheid of den weinigen kunstzin van het publiek, dat dezen schouwburg bezoekt, niet te beklagen hebben. Wij moge niet onvermeld laten, dat Mr. Wagner gedurende deze voorstelling met bouquet werd ontvangen.

Salon des Variétés, in de AMSTELSTRAAT. Het nieuwe jaar werd hier ingewijd door eene eerste voorstelling van: Zand in de oogen, of bluf is de puf, eene gelocalieerde navolging van het Fransche La poudre aux yeux, waarvan de opvoering in het Théâtre Français uilangs door ons is besproken. Ook hier werd dit geestige stukje vlug en goed afgespeeld, en ontvingen de heeren van Biene, Judels, Bruijn en Bouwmeester, even als de dames Lamé, Stou en Flora Samethini, welverdiende bijvalsbetuigingen. Dien eersten avond werd deze voorstelling voorafgegaan door een nieuwjaarswenschen in dichtmaat, door den heer Heesbeen met veel hartelijklie voorgedragen, na aloop waarvan, onder de tejuichingen van het overal tejuichlijk opgekomen publiek, het orkest het volkdelig gannief, terwijl de avonds verder door eene herhaling van de geestige vaudeville De gravin van de ton en door het trekken van eene tombola werd ten einde gebragt. — Overigen hadden in de afgelopen week herhaltingen plaats van onderaanscheidende bekende stukken, als Vincentius da Paula, De beursspeculant, De heer Lustig enz., aan alle welke opvoeringen veel succes te beurt viel.

Théâtre Français. OP DEN SINGEL. — Maandag en Woensdag avond gaf het herhaltingen van La poudre aux yeux. Le mousquetaire gris, Les couleurs de Marguerite en Une visite à Bedlam, en gisteren avond werd op nieuw opgevoerd Les affrontés, een stuk gepasseerd den jaar reeds door ons (zie N. 76 van 18 Maart) besproken. — Het stuk werd goed afgespeeld en de vertooners oogsten herhaalde bijvalsbetuigingen in.

Wij vestigen de aandacht op de benefit-voorstelling van den heer Reinhard, directeur van dezen schouwburg, op aanstaanden Woensdag 4 dezer, welke zal bestaan uit de met zoo veel bijval ontvangen stukken: La poudre aux yeux en Les couleurs de Marguerite. Wij twijfelen er niet aan, of eene talrijke opkomst zal den ijerigen directeur het bewijs leveren, dat het publiek zijn ijer op prijs stelt.

HOLLANDSCH VOORSTELLINGEN. — Slechts Donderdag avond had in deze week eene voorstelling plaats, ter benedie van een heer Kotting, en werd toen opgevoerd: De vrouwen zijn engelen, toneelspeel in 4 bedrijven, en daarna De vrouwen zijn geen menschen. — Wat het eerste stuk aangaat, afgaande op den titel, meenden wij eene vertaling te zullen zien van een Hoogduitsch teatree-werk van ongeveer dien naam; toen wij tot onze verwondering opgedischt zagen een oud stuk, vroeger, zoo wij ons niet vergissen, gegeven onder den titel van De voorliefde eener moeder, en waarop dan ook het gehele stuk slaat. — Waren wij verwonderd, de vrouwjes, die zeker iets geheel anders verwacht hadden, konden wel niet anders dan teleurgesteld wezen, en met reden: een titel die dat zegt en een stuk dat geheel iets anders te zien geeft. — Immers eene moeder, die hare eene dochter voortrekt en al hare liefde schenkt, voor de andere, die steeds door haar met koelheid wordt behandeld, waardoor het kinderhart wort gebroken, hetgeen bijna den dood veroorzaakt, zal wel niet tot de engelen gerekend kunnen worden. Of heeft de directie, op geveraf van te mystificeren, willen parodiëren door het plaatsen van dien titel voor dat stuk? Wij weten het niet; maar ook dan heeft zij haar doel niet bereikt, immers de gemoeidelijkheid in de dialogue van het stuk zelf heerschende, miste alle elementen voor eene parodie, en dat in weerwil sommige acteurs hier en daaraan die woorden een toon gaven, die daarmede niet overeenkwamen, en eenigzins aan parodie deed denken. — Effen, het stuk zelf werd tamelijk vlug afgespeeld; lof voor haar spel komt toe aan M. W. Lorjé, die de rol der dochter hare moeder veronachtzaamde dochter Mathild met zeer veel gevoel vervulde, even als M. W. Hermans de hare; ook M. W. Termate speelde de rol van Ulrich, de min van Mathilda, niet kwaad, hier en daar wel wat al te aandoonlijk; zij herinnerde zich entre le sublime et le ridicule il n'y qu'un pas! — M. W. Dornhof beviel ons minder in deze rol, dan wel in andere, en de heeren Kotting en B. Lorjé bedierden hun spel, door hier en daar buiten het karakter humner rol te gaan; de heer H. Lorjé bewaarde het karakter van de zijne beter, even als de heer Stroewe. Bevelen ons de heeren Kotting en B. Lorjé in het voorstuk niet zoo goed als gewoonlyk; in het nastukje ging dit beter en spee den zij dit met M. W. Hermans, M. W. Termate en H. Lorjé uitmuntend af.

Vrijdag-avond had in dit lokaal de aangekondigde voorstelling plaats van het toneelspeel Robert, of de struikrovers, gegeven door de gezellen van dit blad, ten behoeve van de nagelaten betrekkingen der bemanning van het verongelukkete stoomschip Burge-meester Huidcooper. Ofschoon, uit den aard der zaak, bij eene representatie als deze, uitgevoerd door mannen, die ex-pro-fesso waarlijk geene toneelspelers zijn, minder sprake kan wezen van de eischen der kunst, en hier het doel bovenal geldt, was echter de uitslag der onderneming van onze wakkere gezellen, ook in dit opzigt, gezinszins onverdiendelijk te noemen. Bijzwaar geinspireerd, en door hun menschlievend o.gmerk, en door de krachtadige ondersteuning, welke hun ezel pogen bij velen der voornaamste ingezetenen deser stad ontmoette, en eindelijk door het talrijk en aanzienlijk publiek, dat de representatie bijwoonde, kweten zij, even als de dames, welke hare medewerking daarbij verleenden, zich op zoo fiksche wijze, dat herhaaldelijk hartelike bijvalsbetuigingen en de eer der terugroeping hun te beurt vielen; ook de mise-en-scène was zoo goed, als men het in de g-geven omstandigheden slechts kon verwachten; met name was het slot-taferel van het 4de bedrijf, een gevecht tusschen soldaten en roovers, welk tableau door Bengasch vuur werd opgeluisterd, bijzonder wel geslaagd en ontlokte dan ook levendige applausdementen. Wat echter, voorzeker, verre boven den bijval, door de uitvoerders verworven, hun eene nitakeende voldoening moet hebben verschaft, was het goede gevolg, waarmede hunne menschlievende onderneming werd bekrond, en waardoor zij in staat werden gesteld, na afreke der strikt noodige onkosten, een zuiver bedrag van f. 231.42 voor innelijdende natuurgenoeten bij te dragen. Deze uitslag pleit zoowel voor den ijer, waarmede zij hunne taak volvoerden, als voor de edele gezindheid der menschevrienden, die hen daarin hebben geschraagd.

Liedertafel Euterpe. Gisteren avond gaf de liedertafel Euterpe alhier in het lokaal de Vereeniging hare grootje jaarlijkse uitvoering, welke door een zeer talrijk en gejuisgerend publiek werd bijgewoond. Het programma was zamengesteld als volgt:

Eerste deel. N. 1. Festgesang aan die Künstler, F. Mendelssohn-Bartholdy. 2. Abendlied, F. Abt. 3. Gesangsduo: Violine, uit te voren door den Concertmeester A. Koempel, L. Spohr. 4. Aria Stabat Mater, G. Rossini. 5. Feestcantate, bij de uitreiking der eereblijken door de Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, G. A. Heinze. — Tweede deel. 6. Glockentöne, C. A. Bertelsmann. 7. Chor aus Der Rose Pilgerfahrt, Rob. Schumann. 8. A. Chant d'amour, Réverie pour violon, avec accompagnement de piano, Ed. de Hartog. 9. Air varié, Viextempus; uit te voren door den Concertmeester A. Koempel. 9. Aria uit Lucia, Donizetti. 10. Türkische Sothenkied, F. Mendelssohn-Bartholdy. 11. Neerlandisch leeuw, G. A. Heinze.

De nummers 1, 5, 7 en 11 werden met accompanje van met koperen instrumenten uitgevoerd, iets, dat aan dit concert een eigenaardig karakter gaf. Ofschoon, uit den aard der zaak, de stemmen veel door de begeleiding der instrumenten gedekt werden, werd dit ruimschoots vergoed, door de reine intonatie, welke men maar al te dikwijls bij blaas-instrumenten mist. Bovenal kwam dit uit in de beide compositien van den heer Heinze. De zamensetting van het programma liet een groot kunstgenot verwachten, omdat men van deze liedertafel steeds iets goeds gewoon is, en niemand van de verwachting teleurgesteld. De nummers 2, 6 en 10 werden uitmuntend en met eene nuancingerzogen, als men zelden van dietanten hoort, terwijn de overige stukken onberispelijk werden voorgedragen. De beide nieuwe compositien van onzen onvermoeiden stadgenoot, den heer Heinze, de nummers 5 en 11, verwierven de algemeene goedkenning. De eerste is een toonwerk dat van zeer veel geniale opvatting getuigt en in een fiksken en breeden stijl geschreven is, vooral het Andante, dat uit eene zamenvloeiing van heerlijke melodien bestaat, en waarin verscheiden passages van het orcheer heerlijk uitkomen. O-er de geheele compositie ligt een waas van frisheid en originaliteit, iets dat men gewoonlijk mist bij gelegenheidscompositien, en waardoor dit stuk eene blijvende waarde zal behouden. De tweede compositie, Neerlandisch leeuw, is geheel en al oorspronkelijk gedacht en wel geschikt om de geestdrift voor Oranje, Vrijheid en Vaardiant te doen ontvlammen. Het accompanjeement der koperinstrumenten, maakte in deze compositie een goed effect, vooral het slotrefrein.

Het populaire Aria uit de Stabat Mater, van Rossini, werd door den verdiensteligen dilettant den heer Fr. K. met veel gevoel en nuancingerzogen en verwierf algemeen bijval. Het Aria uit Lucia di Lammermoor: D'un amour qui me brave, werd door onzen verdiensteligen stadgenoot, den heer Martijn Sieveking, zeer juist en met veel talent voorgedragen, waardoor hij den algemeenen bijval verwierf en teruggeroepen werd. De quartetsoelen, welke in de verschillende stukken voorkwamen, werden door zeer verdienstelijke dilettanten uitgevoerd; alsmede het solo voor baryton in de Feestcantate van Heinze. De voorragt van N. 6 herinnerde ons aan den voor de kunst zoo vroeg ontalpen Bertelsmann, en het was alsof de genius van een overledene de zangers inspireerde, zoo onverzettelijk werd het gezongen.

Aan de geheele uitvoering werd niet weinig luister bijgezet door de voordragt van enige violosolos door den heer A. Koempel, een der voornaamste dières van den grooten Louis Spohr. De Gesangsduo voor violon van L. Spohr is een van die stukken, welke minder in den geest van het publiek vallen, maar aan den kenner en veevoerder van Louis Spohr een waar kunstgenot verschaffen. De talrijke moeilijke passages, welke daarin voorkomen, werden met vaardigheid en sierlijkheid voorgedragen. De Chant d'Amour Réverie pour violon van den heer Ed. de Hartog leverde een sterk contrast met het vorige stuk, daar het in den stijl van een salonstuk geschreven is. Afwisselend werden daarin door violon en piano schoone melodien en modulatiën voortgebragt. Dit stuk, door den componist zelf geacompanjeerd, beviel uitmuntend. Bovenal echter kwam het talent van den heer Koempel uit in de voordragt van het Air Varié van den grooten Viextempus. Wij weten niet wat wij meer bewonderen en prijzen moeten, of de treffende voordragt der melodien, of de staccato's, welke in dit stuk voorkomen, en die allen zilverrein en met eene virtuositeit werden uitgevoerd, welke aan het ongelooftelike grensde. Na elk nummer werd de begrafte virtuos daverend terug geroepen, welke onderscheiding ook den heer Ed. A. de Hartog ten deel viel, die door zijne tegenwoordigheid dit concert opluisterde en met de grootste welwillendheid de beide laatste nummers van den heer Koempel geacompanjeerde. Zelden hebben wij op een concert, door de hiedertafel gegeven, zooveel kunstgenot gemaakt, als op het besprokene, en wij gelooven de tolk van allen te wezen, die het concert hebben bijgewoond, wanneer wij deze hiedertafel, welke herhaaldelijk getoond heeft, de kunst met hart en ziel voor te staan, een voortdurend bloei toewenschen.

H. J. J. van Bree, Missa I, Virilibus tribus quatuorve vocibus canenda Organo. Amstel. dani apud Th. F. Routhaan, Part. f. 5.

Wij hebben het werk van een componist voor ons, die voorzeker aanspraak op onze sympathie heeft. Door de menigvuldige en voortreffelijke werken, die zijn voor de kunst te vroeg ontalpen vader aan de zangers der Koomsch-katholieke kerken heeft geschonken, zal de naam van Bree steeds onvergetelijk blijven, en steeds g-erbiedigd en gehuldigd worden. Of echter het talent van den vader den zoon in gelijke mate is ten deel gevallen, zullen wij, zoo ver onze beperkte ruimte het toelooft, nader onderzoeken. Het Kyrie, G mineur, is in den gebruikelijk vorm geschreven, heeft een schoon en mystiek karakter en is goed gedacht; wij zouden echter den aanvang van het voorspel liever in de Tonica gezien hebben; ook zouden de octaven in de 11de maat, pag. 4, gemakkelij te verwijderen geweest zijn. Het Gloria is goed gevonden; ofschoon niet nieuw, zal het toch bij eene goede uitvoering zijn effect niet misaan. Het ontbrekende b mot der orgelpartij 3de maat, pag. 10, zal door den organist ligt opgemerkt worden. Bijzonder heeft ons het Qui tollis bevalen. Dit nummer dragt duidelijk blijken van talent, en vinden wij daarin, zoowel wat melodie als harmonie betreft, eene paald zelfstandiger schrijfwijze. Het daa op volgende Quoniam autem het Gloria op eene krachtige wijze. Het deel ons leed, in den laatste Satz verschilt de onnaauwkeurigheden te vinden, welke bij den strengen kerktijl voortsrekt niet mogen toegelaten worden. Waarachtiglijk heeft onze jeugdige vriend de drukproef niet naauwkeurig genoeg g-gezien, en anders zou hij voorzeker de vermist-octaven op pag. 16 en 17, maat 3 en 14 en 9 en 10, hebben verlamde. In het Credo vestigen wij onze bijzondere aandacht op het Et incarnatus est; de figurale bovenstem des orgels maakt een goed effect, ofschoon het wel iets eentonig is, aanzienlijk bij zich zelven bij de sumpere woorden „Crucifixus“ ateds herhaalt, iets dat, wat de opvatting der woorden betreft, niet te regtvaardigen is. De quinten der 2de en 3de maat, pag. 20, zijn zeer hard en hadden gemakkelij veranderd kunnen worden. Van de drie laatste Sätze der mis is het Benedictus ontegensprekelijk de beste. Hier vindt men weér den noodigen melodischen gang, en, laat ook al de stemvoering hier en daar iets te wenschen over, en vergt de componist een eene ding van de zangers, die bijna niet uitvoerbaar zijn, als b. v. bij het slot van het „Hosanna“, dan mag men niet ontkennen, dat er een streven voor iets beters in doorstraalt, en is de onpartijdige kritiek dus verpligt, dit vooral bij een eerste werk te erkennen.

Wij hopen dat de heer van Bree zal trachten, zijn talent, door voortgezette ijerige studiën, zodanig te volmaken, dat men hem eens een waardigen navolger zijne vaders moge noemen.

Bij denzelfden uitgever ziet het licht: Vrijheids Gedicht van H. J.

Schimmel, voor een aangestemd, met piano-forte begeleiding, in muziek gezet door Richard Hol; prijs 60 cent. Er bestaat reeds sedert geruimen tijd gebrek aan nieuwe compositien op Hollandse woorden, en wij twijfelen er geen oogeblik aan, of deze uitgave zal onzen dilettanten hoogst welkom zijn. De componist heeft de zeer schoone woorden allerleukigst opgevat en met alle mogelijke ijerheid behandeld. Het liede is zeer melodius en het technische gedeelte der zangstem gemakkelijk uit te voeren en zeer bevallig. De uitgave van beide werken is net en duidelijk, en hopen wij, dat aan beide compositien de meeste verspreiding moge te beurt vallen.

Ingezonden stukken.

Aan den voet van het artikel over het spoor „Almelo-Salsbergen“, n het Nieuw Amst. Handels- en Effectenblad dd. 21 Dec. li. zoo rolvardig opgenomen, werd, tot regt begrip van dit aller belangrijkst onderwerp, gewezen op de Kamper Couranten van 4 en 14 Julij, 25 Aug. en 5 Sept. jl. en ik acht het dienstig, zoo gemakshalve als om dat die courantoveral er niet wordt op nagehouden, den inhoud der daar bij vervatte artikelen, voor zoo verre tot inlichting noodig, hier te laten volstaan. Kamper Courant van 4 Julij jl. „Almelo, 2 Julij. Het was eene blijde „mare, dat de ijerige, langdurige en kostbare pogingen van den heer „Dull alhier, eindelijk met den gewenschten uitslag zijn bekrond, door „dat eerst het Gouvernement van Hannover en later de Nederlandsche „regering aan ZW. Ed. concessie hebben verleend tot een spoor van Almelo, lange de steengroeven van Gildeshaas en Bentheim op Salzbergen. „Een spoorweg door eene breede landtrek loopende, ontloopt van alle „waterbanen en dus aller noodzakelijkt voor de commercieele belangen „van die beide rijken en van geheel Noord (en Oost) Duitchland in het „algemeen en voor de Overrijsselsche Kanaal-Maatschappij en de zoo „belangrijke Twentsche fabrieken in het bijzonder. Bankiers, koop- „lieden en deelhebers in die maatschappij en de fabrieken en in Twent- „ze zullen derhalve in het respectief belang zonder den minsten twi- „fel wedijveren in het formieren van het benoedigd kapitaal.“

De Kamper Courant van 14 Julij jl. hield in: „Met innig genoegen „kass ik in de Kamper Courant van Donderdag dd. 4 dezer, een „kort maar alerkraachtige stukje over het groote nut en voordel, ja „van de dringoudete noodzakelijkt, zoo voor den uitgang en bloei „van het zeezeven en den groothandel in Engeland, Neder- „land, Hannover, Pruisen en gansch Noord (en Oost) Duitch- „land in het algemeen, als voor de zoo belangrijke katoen en „andere fabrieken in het Twente, van den spoorweg door den „heer Dull te Almelo bij de gouvernementen van Hannover en „Nederland aangevraagd en geconcessieerd, ter aanmoediging „tot het creëren van het daartoe beraamde benoedigde kapitaal van „vier miljoen gulden (later geieerd op drie en een half miljoen). De „gronden, daarbij aangevoerd, springen zoo duidelijk in het oog, dat zij „geen wijdloopig betoog behoeven. Edoch het is mij voorgekomen, dat „die weinige regelen slechts dienen, om de attentie meer te wekken op „deze allerbelangrijke onderneming, en daarom veroorloof ik mij die „gronden te trachten te versterken met feitelijkt bewijs: „Dat de provin- „cie Overijssel is verstoeken om een doelmattigen spoorweg, zoo tot „buiten- en binnenlandschen aan- en vervoer van goederen als van per- „soneel, uit Hannover, Pruisen, uit Friesland, Groningen, Drenthe, „en de provincie zelve“. Tot staving deser stelling wij ik:

Ten eerste, op de Noordelijke hoofdspoorweglinie in aansraking met de provincie Overijssel, en

Ten tweede, op de natuurlijke en alleen meest geschikte plaats der in die provincie zoo van het buiten- als binnenland aan en af te voeren goederen en van een talrijk gedeeltelijk arm en behoefstig looep.

A primium. Deze linie van Harlingen op Arnhem loopt langs de westelijke en zuidelijke grenzen der provincie Gelderland en Overijssel van Zwolle op Deventer, Zutphen, Logchem, Diepenheim, Goor, Delden, Hengelo en Enschede en is derhalve sonder zijttakken te eenemalle ongeschikt voor het binnenlandsche verkeer in de provincie en evenzeer voor den aan- en afvoer van goederen uit see op de kortste en minst kostbare wijze naar en van Hannover, Pruisen en verder

gelegen noordelijke en oostelijke buitenlanden, als voor het buiten- en binnenlandsch personeel verkeer van die landen en van de provincie Friesland, Groningen, Drenthe en de provincie zelve. De bezwaren dese lange linie van het Noorden naar het Zuiden, waardoor het Rijk als het ware in twee deelen is gescheiden en g-isooleerd, schijnen door de genie, of wien dan ook, uit het oog te zijn verloren bij het project der staatspoorwegen; want anders zou men, mijns inziens, van uit het centraal punt Utrecht, de straatwegen op Deventer, Almelo en Zwolle, als onbedrijfbare baken, hebben gevolgd, twee door natuur en kunst onoverberlijke sporen geseerd, door het eene van Utrecht, de oude postroute volgende, over Amersfoort, het Loo, Apeldoorn, Deventer, Almelo op Northorn, Hannover, Pruisen en Noord- en Oost-Duitchland met Nederland hebben verbonden, en door het andere, van de Doornhech over Nijkerk enz. naar Zwolle, de communicatie tusschen Utrecht, Noord- en Zuid-Holland en de provincie Drenthe, Groningen, Friesland en Overijssel (thans door de linie van Harlingen op Arnhem afgesneden) hebben behouden. Het Nederlandach gouvernement schijnt dan ook deze feilen en derzever' funeste gevolgen te hebben ingezien, door het verlenen der concessie voor het centraal van Utrecht op Zwolle — hetwelk een zeer gebrekkij hulpmiddel en halve maatregel zal zijn, om hetzelfde geheel op te heffen, zoo lang niet een spoor van de Doornheg op Deventer wordt gelegd en in verband gebragt met het spoor „Almelo-Salsbergen“, als volstrekt noodzakelijkt bij besloten water“ voor het commercieel verkeer met de Hollandsche provincie — en met de aansluiting van het Zutphensche spoor te Hengelo, even gebiedend noodzakelijkt voor het internationaal personeel verkeer uit Hannover, Pruisen enz., door den Eijnsche spoorweg te Arnhem naar Gelderland, Noord-Brabant en de Hollandsche provincie“. Hiermede ga ik over tot het tweede argument ter staving mijner stelling: „Dat de provincie Overijssel is verstoeken van een doelmattigen spoorweg enz.“, waarbij ik vertrouwd tevens klaar te zullen aantoonen, dat door geringe, eene stormis veroorzakende wijzigingen der Noordelijke linieën, de kosten van het sp

...aan het begin van de maand, naar athenische bescheiden, door Alfred Michiels, met een hoop van van de vij/die stuk thans voor ons ligt.

DRIEMAANDELIJSCHE AANTOONING

van de in de verschillende residentien op Java geraamde, reeds ontvangen en vermoedelijk nog te ontvangen produkten uit de oogsten van 1860 en 1861, zoomede van den stand van het gewas onder ultimo September 1861.

RESIDENTIEN	1860	1861				
	Geraamd. Reeds ontv. Vermoede-lijk nog te ontv. Totaal	Geraamd. Reeds ontv. Vermoede-lijk nog te ontv. Totaal				
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
1. Bantam	26000	11144	18000	15260	190	18360
2. Krawang	2000	1607	1607	1607	1532	1633
3. Preanger Regent.	150000	166631	166631	166631	20000	127883
4. Cheribon	35000	28329	28329	28329	31000	31000
5. Pajang	90000	84003	84003	84003	84218	84218
6. Pakalongan	9496	23251	23251	23251	23251	23251
7. Samarang	50000	82001	82001	82001	1000	70022
8. Soerabaja	4000	5489	5489	5489	7398	7398
9. Soerabaja	450	271	271	271	87	87
10. Soerabaja	10000	18151	18151	18151	1367	11000
11. Passaroen	174000	21442	21442	21442	98518	200000
12. Probolinggo	80000	35835	35835	35835	18992	30000
13. Besoeki	10000	57507	57507	57507	1000	66585
14. Hanoewangie	20000	6637	6637	6637	811	8000
15. Hanoewangie	20000	19679	19679	19679	500	80480
16. Hanoewangie	40000	55400	55400	55400	52679	52679
17. Hanoewangie	80000	103178	103178	103178	500	91568
18. Hanoewangie	42000	87865	87865	87865	2339	42550
19. Hanoewangie	17800	32120	32120	32120	8127	31754
20. Hanoewangie	80000	49850	49850	49850	35710	32210
Totaal	804900	982134	982134	982134	182949	1165083
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
21. Indigo, in Amsterdamsche ponden.	38000	31296	31296	31296	183900	215196
22. Banjoemas	140000	191087	191087	191087	38000	128080
23. Banjoemas	200000	280144	280144	280144	210556	210556
24. Banjoemas	16000	10414	10414	10414	14980	14980
25. Banjoemas	71000	64271	64271	64271	60000	60000
Totaal	800000	487672	487672	487672	21408	501750
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
26. Thee, in Amsterdamsche ponden.	280000	131290	131290	131290	150000	281290
27. Thee, in Amsterdamsche ponden.	150000	140817	140817	140817	164000	164000
28. Thee, in Amsterdamsche ponden.	200000	22424	22424	22424	70000	23000
29. Thee, in Amsterdamsche ponden.	20000	60000	60000	60000	16073	16073
Totaal	800000	197071	197071	197071	53528	1900873
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
30. Krawang	17000	14265	14265	14265	7000	12500
31. Krawang	10000	84982	84982	84982	40262	84321
32. Krawang	8000	70825	70825	70825	24098	55000
33. Krawang	2000	35438	35438	35438	6000	19400
34. Krawang	1000	1063	1063	1063	5800	5800
35. Krawang	1000	3299	3299	3299	7000	9900
Totaal	28000	21877	21877	21877	87941	18581
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
36. Thee, in Amsterdamsche ponden.	2500	1225	1225	1225	1250	1250
37. Thee, in Amsterdamsche ponden.	12500	114418	114418	114418	6250	48365
Totaal	15000	115643	115643	115643	7500	49615

RESIDENTIEN	1860	1861				
	Geraamd. Reeds ontv. Vermoede-lijk nog te ontv. Totaal	Geraamd. Reeds ontv. Vermoede-lijk nog te ontv. Totaal				
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
38. Krawang	907	746	746	746	822	822
39. Cheribon	109700	82701	82701	82701	76000	100300
40. Cheribon	87200	51670	51670	51670	61125	50000
41. Pakalongan	8545	8817	8817	8817	49478	24000
42. Samarang	24400	25286	25286	25286	31470	17358
43. Samarang	19700	39763	39763	39763	83280	22990
44. Soerabaja	2000	10639	10639	10639	18139	136267
45. Soerabaja	160000	179210	179210	179210	19834	15888
46. Soerabaja	188617	180817	180817	180817	34930	34930
47. Soerabaja	47000	47007	47007	47007	50104	28065
48. Banjoemas	5440	5080	5080	5080	358	340
49. Banjoemas	19000	16000	16000	16000	13659	16000
50. Soerabaja	40200	48082	48082	48082	26053	18000
Totaal	908000	882889	882889	882889	804459	879617
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
51. Cheribon	80000	7596	7596	7596	8500	10000
52. Soerabaja	80000	2286	2286	2286	3400	5000
Totaal	160000	9882	9882	9882	11900	15000

1. Gunstig; niet opgegeven waaraan dit is toe te schrijven.
2. Gunstig; de aanboude regens bemoeijelijken echter den pluk en de drooging der vruchten.
3. Over het algemeen gunstig; de aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
4. In het algemeen gunstig; de aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
5. De oogst van 1861 is nagenoeg afgeloopen en bedraagt minder dan in 1860, hetgeen voornamelijk moet worden toegeschreven aan de menigvuldige regens.
6. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
7. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
8. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
9. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
10. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
11. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
12. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
13. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
14. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
15. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
16. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
17. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
18. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
19. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
20. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
21. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
22. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
23. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
24. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
25. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
26. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
27. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
28. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
29. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
30. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
31. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
32. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
33. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
34. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
35. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
36. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
37. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
38. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
39. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
40. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
41. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
42. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
43. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
44. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
45. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
46. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
47. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
48. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
49. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
50. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
51. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
52. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
53. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
54. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
55. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
56. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
57. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
58. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
59. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
60. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
61. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
62. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
63. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
64. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
65. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
66. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
67. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
68. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
69. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
70. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
71. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
72. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
73. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
74. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
75. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
76. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
77. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
78. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
79. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
80. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
81. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
82. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
83. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
84. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
85. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
86. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
87. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
88. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
89. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
90. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
91. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
92. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
93. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
94. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
95. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
96. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
97. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
98. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
99. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.
100. De aanboude regens doen het kofli-nest niet hoorn in geringe mate voor.

RESIDENTIEN	1860	1861				
	Geraamd. Reeds ontv. Vermoede-lijk nog te ontv. Totaal	Geraamd. Reeds ontv. Vermoede-lijk nog te ontv. Totaal				
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
53. Krawang	907	746	746	746	822	822
54. Cheribon	109700	82701	82701	82701	76000	100300
55. Cheribon	87200	51670	51670	51670	61125	50000
56. Pakalongan	8545	8817	8817	8817	49478	24000
57. Samarang	24400	25286	25286	25286	31470	17358
58. Samarang	19700	39763	39763	39763	83280	22990
59. Soerabaja	2000	10639	10639	10639	18139	136267
60. Soerabaja	160000	179210	179210	179210	19834	15888
61. Soerabaja	188617	180817	180817	180817	34930	34930
62. Soerabaja	47000	47007	47007	47007	50104	28065
63. Banjoemas	5440	5080	5080	5080	358	340
64. Banjoemas	19000	16000	16000	16000	13659	16000
65. Soerabaja	40200	48082	48082	48082	26053	18000
Totaal	908000	882889	882889	882889	804459	879617
AMSTERDAMSCHE PONDEN						
66. Cheribon	80000	7596	7596	7596	8500	10000
67. Soerabaja	80000	2286	2286	2286	3400	5000
Totaal	160000	9882	9882	9882	11900	15000

HANDELSBERICHTEN.

Amsterdamsche Handel in 1861.

Handelsoort	Centen	Centen	Centen	Centen
Oroo	76 48	56 88	56 88	56 88
Droogrijzen	3922 41	4679 43	4679 43	4679 43
Godiedleerd.	4294 43	2665 29	2665 29	2665 29
Taree	8395	18530 40	2185 40	2185 40
Rogge	322153 80	259629 1	401028 29	401028 29
Boekweit	—	—	—	—
Boonen	—	—	—	—
Wolven	—	—	—	—
Meel	10308 13	26087 45	15499 80	15499 80
Diverse	7294 26	2261 16	—	5033 10
Haring	1865 83	745 32	—	1865 83
Hart	18292 49	8044 22	—	10148 27
Erpenen	326 18	68 30	—	326 18
Hout (Werk)	3248 16	1337 4	—	3248 16
Huiden (Nette)	2468 15	3388 24	970	3388 24
Kaas	2739 48	8518 28	788 45	8518 28
Katoen	215 6	115 4	—	215 6
Katoen	2914 47	53561 92	24402 25	53561 92
Kofli	150987 47	200771 17	49808 30	200771 17
Koper	3184 91	2846 02	101 83	2846 02
Krenten	88 13	84 27	81 14	84 27
Kruidentwaren	145 47	229 16	83 19	229 16
Kroodvut	335 29	80 48	—	335 29
Naap en Lijn	252 49	2 68887 46	48718 43	2 68887 46
Nis	322 10	1130 45	838 25	1130 45
Plooi	6980 32	7386 30	926 48	7386 30
Plooi (Plooi)	227 17	2094 44	—	227 17
Papier	386 39	109 04	—	386 39
Potash	4974 18	2902 21	—	4974 18
Rajst	2787 84	1275 13	—	2787 84
Rajst	96320 12	42901 22	—	96320 12
Salpeter	9092 42	4295 25	—	9092 42
Sement	24 10	26 02	1 42	26 02
Wool	140 44	160 07	19 08	160 07
Nageten	395 49	661 6	—	395 49
Noeten	427 81	457 85	30 4	457 85
Kaneel	258 47	941 28	—	258 47
Peper	1544 29	3924 12	—	1544 29
Stoekgoed.	887 23	594 1	206 28	887 23
Stokvisch	296 19	142 18	—	296 19
Buue	11540 37	52484	40893 18	52484
Melis	3998 10	2830 22	—	3998 10
Lompen	772 36	83 18	—	772 36
Kandij	2569 19	1852 2	—	2569 19
Inlandsche	6812 85	2639 16	—	6812 85
Amerikaansche	4495 17	3900 14	—	4495 17
Java, ens.	912 30	1050 32	158 02	1050 32
Stelen	—	267 17	267 17	267 17
Stelen (Sigareten)	1565 12	873 49	—	1565 12
Thee	921 32	1817 14		

